

Konference "Regiony v rozšířené EU: Efektivní spolupráce - lepší perspektiva"

23.listopadu 2005 Zbyněk Klíč

V pondělí 17.října pořádalo CEVRO, ve spolupráci s poslancem Evropského parlamentu za Evropskou lidovou stranu-Evropské demokraty Oldřichem Vlasákem, konferenci „Regiony v rozšířené EU: Efektivní spolupráce - lepší perspektiva“.

Konference byla rozdělena na dvě části - v jedné se diskutovaly více obecné a „evropské“ záležitosti, druhá část pak přinesla pohled na praktické fungování evropské regionální politiky v některých českých či polských oblastech.

Jako první vystoupil primátor Prahy a čerstvý viceprezident Výboru regionů Pavel Bém. Ten ve svém vystoupení popsal současnou evropskou politiku regionální podpory jako období reflexe - zejména reflexe politické role jednotlivých regionů v budoucí Evropě a dále zamyšlení nad stanovením evropského finančního rámce pro léta 2007-2013. Základní otázkou regionální politiky, do které jde skrz kohezní a strukturální fondy cca třetina evropských peněz, je stoupající polarizace vize soudržnosti a solidarity se slabšími regiony a politiky podpory silných a prosperujících oblastí, které se zpětně projeví na situaci celé národní ekonomiky. V závěru zdůraznil důležitost regionů, zejména jejich roli prostředníka mezi občanem a Evropskou unií, vliv hledání koncepcí regionální politiky na celkový ekonomický chod EU a celkový růst významu regionů.

Po zdavicích, které obstaraly ředitel CEVRO Ladislav Mrklas a poslanec Evropského parlamentu za EPP-ED Oldřich Vlasák, se dostal ke slovu místopředseda Výboru regionů v Evropském parlamentu Jan Olbrycht (EPP-ED). Ten rozdělil svoji přednášku na tři části, v nichž se věnoval:

- perspektivám rozpočtu a financování regionální politiky,
- procedurám při dotování nové regionální politiky a
- přeshraniční spolupráci.

Financování regionální politiky podle poslance Olbrychta prochází v současné době hledáním (či obhajováním) finanční perspektivy, která by měla stanovit výhled na následujících sedm let v období 2007–2013. „Zaznívají sice hlasy, že bychom mohli dále využívat frekvence ročních rozpočtů, to by však poukazovalo na to, že regionální politika má problémy,“ dodal Olbrycht. Za druhý důležitý úkol označil, stejně jako Pavel Bém, volbu koncepce finanční podpory regionům – tedy zda podporovat slabší regiony a dorovnávat tak disproporce, či, k čemuž se J.Olbrycht kloní, se zaměřit na regiony prosperující, které mohou pozitivně ovlivnit vývoj celé národní ekonomiky.

Ve druhé části svého vystoupení se Jan Olbrycht věnoval evropským dotacím. Upozornil na několik zajímavých novinek, kterými evropská dotační politika v současnosti prochází. Jde zejména o:

- redukcí počtu fondů z pěti na tři (Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti),
- zásadu jednoho fondu, která znemožňuje kombinovat peníze z různých fondů,
- možnost křížového financování, umožňujícího využití společných prvků dvou fondů do jednoho společného,
- zásadu N+2, nařizující vyčerpání evropské dotace do dvou let po zpracování plánu,
- příležitost příhraničních subjektů zakládat právnické osoby k poskytování regionálních služeb.

Samotnému schválení dotace pak předchází takřka roční proces vytvoření projektu a sestavení finanční perspektivy, vydání nařízení od Rady EU a Evropského parlamentu (EP), schválení obecných zásad společenství v Radě a EP a nakonec prezentace národních referenčních rámců. Kromě vytvoření dobrého projektu je však nutné přizpůsobit přijetí dotace i pracovní trh směrem k jeho zpružnění.

Doplněním těchto novinek pak bylo vystoupení poslance Oldřicha Vlasáka. Ten nejprve vyjmenoval prioritní oblasti současné regionální politiky, mezi něž patří:

- ekonomická a sociální koheze,
- vyrovnaný a udržitelný rozvoj Evropských regionů,
- teritoriální integrace s kandidátskými a jinými sousedícími zeměmi.

Mezi obsahové priority regionální politiky pak patří především podpora venkova či drobného podnikání, kultura, dopravní infrastruktura, životní prostředí a další.

V odpoledním bloku konference přišly na řadu praktické zkušenosti s přeshraniční spoluprací. Hosty byli hejtman Jihočeského kraje Jan Zahradník, hejtman Libereckého kraje Petr Skokan, ředitel úřadu spolkové země Horní Rakousy Eduard Pesendorfer a ředitelka královéhradecké rozvojové agentury Centrum evropského projektování Klára Dostálová.

Jan Zahradník ve své prezentaci zmínil především spolupráci Jihočeského kraje s rakouskou spolkovou zemí Horní Rakousy i perspektivu spolupráce s německou spolkovou zemí Bavorsko. Mezi úspěšné projekty spolupráce s rakouskou spolkovou zemí patří například stavba silnice Praha-České Budějovice-Linec.

Pro změnu s polským Dolnoslezským vojvodstvím spolupracuje Liberecký kraj a dohromady s německou spolkovou zemí Sasko tvoří Euroregion Nisa, spolupracující na hospodářském či kulturním rozvoji regionu (text hejtmana Libereckého kraje Petra Skokana najdete na další straně).

Taktéž úzké partnerství s polskou stranou udržuje Královéhradecký kraj, který na konferenci reprezentovala Klára Dostálová. Agentura Centrum evropského projektování, která se zabývá přeshraniční spoluprací, připravuje mj. projekty cyklistického Masarykova okruhu, či vybudování Středoevropského dopravního koridoru, spojujícího sever Evropy s jihem.

Ke konferenci „Regiony v rozšířené EU: Efektivní spolupráce - lepší perspektiva“ bude na začátku prosince k dispozici CD se všemi prezentacemi vystupujících, přepisy vystoupení a dalších textů i fotogalerií.

Úvodní slovo setkání obstaral primátor Prahy z ODS Pavel Bém (druhý zleva)

V prvním bloku semináře vystoupil poslanec Evropské lidové strany-Evropských demokratů (EPP-ED) Oldřich Vlasák

Druhou část konference obstaraly praktické příklady přeshraniční spolupráce z úst zástupců krajů.